

**SPRAWOZDANIE
ZA LATA 2019-2021
Z REALIZACJI
„GMINNEGO PROGRAMU
OPIEKI NAD ZABYTKAMI
MIASTA ŚWIDWIN
NA LATA 2019-2023”**

*Sporządził: Wydział Przedsiębiorczości,
Gospodarki Nieruchomościami
i Planowania Przestrzennego*

Przygotowanie i realizacja gminnego programu opieki nad zabytkami, będącego istotnym instrumentem opieki nad zabytkami i ochrony zabytków, należy do ustawowych obowiązków samorządu gminnego, nałożonych ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840), w której określono tryb sporządzenia oraz cele gminnego programu opieki nad zabytkami.

Podstawowym zadaniem gminnych programów opieki nad zabytkami jest określenie kierunków działań i zadań służących poprawie kondycji dziedzictwa kulturowego - zarówno stanu zachowania zabytków, jak i udziału zabytków w kształtowaniu rozwoju i wizerunku gminy.

Miasto Świdwin posiada opracowany na lata 2019-2023
Gminny Program Opieki nad Zabytkami.

Program ten został przyjęty Uchwałą Nr XVII/92/19 Rady Miasta Świdwin
z dnia 30 grudnia 2019 roku.

Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa
Zachodniopomorskiego z dnia 24 stycznia 2020 r., pod pozycją 546.

Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840) Burmistrz Miasta sporządza sprawozdanie z realizacji Programu, które przedstawia Radzie Miasta.

Sprawozdanie ma na celu analizę efektywności i określenia zasadności kierunków działań przyjętych w Programie w kontekście zmieniających się uwarunkowań prawnych, ekonomicznych i społecznych. Pomoże ocenić realizację działań oraz przyjęte rozwiązania formalno – finansowe i w efekcie sformułować wnioski na potrzeby kolejnego programu oraz gminnych dokumentów strategicznych na następne lata.

W obowiązującym Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Miasta Świdwin określone zostały cele perspektywiczne, służące osiągnięciu finalnych efektów w trzech podstawowych dziedzinach:

- poprawa stanu dziedzictwa kulturowego,
- funkcjonowanie zabytków w procesach aktywizacji ekonomicznej i społecznej oraz budowa atrakcyjności i konkurencyjności,
- społeczeństwo świadome walorów historycznych krajobrazów i potrzeby zachowania dziedzictwa kulturowego.

CEL PERSPEKTYWICZNY 1. UTRZYMANIE I WYEKSPONOWANIE ZACHOWANYCH ZASOBÓW I STRUKTURY KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

W ramach tego celu realizowano poszczególne cele operacyjne poprzez następujące zadania:

1. prowadzenie i aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków,
2. aktualizacja studium – wszczęcie procedury,
3. monitoring stanu zachowania zabytków,
4. opieka nad historycznymi nekropoliami miasta Świdwin – pomoc w pielęgnacji Cmentarza Żydowskiego.

CEL PERSPEKTYWICZNY 2. FUNKCJONOWANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO W PROCESACH AKTYWIZACJI SPOŁECZNEJ I EKONOMICZNEJ

W ramach tego celu realizowano poszczególne cele operacyjne poprzez następujące zadania:

1. rozbudowa systemu informacji turystycznej – wyposażenie i przekazanie w użyczenie budynku CIT,
2. rewitalizacja Parku Miejskiego,
3. wymiana pokrycia dachu wieży Bismarcka,
4. czyszczenie i konserwacja pomnika oraz wykonanie fug na pomniku zlokalizowanym na Placu Konstytucji 3 Maja,
5. rozpoczęcie termomodernizacji budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
6. docieplenie ściany szczytowej budynku mieszkalnego przy ulicy Drawskiej 35,
7. remont dachu budynku gospodarczego przy ulicy 3 Marca 9.

CEL PERSPEKTYWICZNY 3.
POWSTANIE ŚWIADOMYCH WIĘZI LOKALNYCH SPOŁECZNOŚCI
Z DZIEDZICTWEM KULTUROWYM I POTRZEBY JEGO ZACHOWANIA

W ramach tego celu realizowano poszczególne cele operacyjne poprzez następujące zadania:

a) W ramach działań edukacyjnych i informacyjnych w okresie sprawozdawczym w każdym roku szkolnym prowadzone były rozmowy, wycieczki i spacerowanie mające na celu zapoznania dzieci i młodzieży z historią miasta, jego zabytkami, ciekawymi historycznie miejscami. Uczniowie brali udział w licznych zajęciach dotyczących tematyki lokalnego dziedzictwa kulturowego. Uczniowie uczestniczyli również w uroczystościach szkolnych i miejskich uroczystościach patriotycznych.

Szkoły realizowały zadania m.in.:

- udział w grze miejskiej im. Rudolfa Virchowa,
- udział w wydarzeniach: Święto Odzyskania Niepodległości oraz obchody Święta Konstytucji 3 Maja,
- udział w „ Bitwie o krowę”,
- udział w żywej lekcji historii zorganizowanej przez Bractwo Rycerskie,
- udział w przedsięwzięciach takich jak: „Kaziuki Wileńskie”, „Dzień Kultury Kresowej”,
- udział w cyklu wydarzeń z okazji 200. urodzin Rudolfa Virchowa,
- marszobieg pod kryptonimem „Kocioł Świdwiński 1945”.

b) Wydział Inwestycji, Rozwoju i Promocji Urzędu Miasta Świdwin w ramach promocji dziedzictwa kulturowego, zakupił gadzety z wizerunkiem zabytków (długopisy, ołówki, smycze, kubki, torby, kalendarze), które były rozdawane mieszkańcom oraz turystom odwiedzającym miasto, w trakcie organizowanych wydarzeń w mieście Świdwin.

c) Powstały nowe logotypy wizerunku miasta Świdwin, w których zostały uwzględnione obiekty zabytkowe promujące miasto i przestrzeń miejską.

d) Miasto Świdwin zakupiło książkę pt. „O moim Świdwinie” autorstwa Zbigniewa Czajkowskiego.

e) W dwusetną rocznicę urodzin Rudolfa Virchowa, został wykonany i odsłonięty mural poświęcony tej wybitnej postaci.

f) Spotkanie pt. „Śladami Rudolfa Virchowa” z Ireneuszem Litzbarskim pochodzącym ze Świdwina historykiem i regionalistą, który opowiedział o życiu i działalności Rudolfa Virchowa.

PODSUMOWANIE

Założone w „Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Miasta Świdwin na lata 2019-2023” cele są stopniowo osiągnane. Główne działania skupione były na realizacji inwestycji wpływających na poprawę stanu budynków ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków oraz położonych na obszarze wpisanym do rejestru zabytków. Finansowanie zadań następowało w ramach wyodrębnionych na ten cel środków finansowych odpowiednio do potrzeb. Duże znaczenie w działaniach ma edukacja oraz zaangażowanie dzieci i młodzieży, przybliżające im historię miasta i podnoszące świadomość o potrzebie kultywowania kart historii.